

Liturgie Kom-in-de-kerk-dienst/ jeugddienst Emmen, 11 november 2018 thema: hoe rijk maakt geld jou? (samen met CGK Emmen)

1. Votum
2. Vredegroet
*Genade voor u en vrede van God onze Vader in de Heer Jezus Christus.
Amen (opzeggen door de voorganger)*
3. Zingen: **Opwekking 733**
4. Intro, met interactief moment (*peiling via Kahoot*)
5. Bidden
6. Zingen: **Psalmen voor Nu 16**
7. Preek, met interactieve momenten (*peiling via Kahoot*)
8. Bijbellezen: **Matteus 19:16-30** (*gelezen door ...*)
9. Zingen: **Opwekking 544**
10. Vervolg preek, met interactieve momenten (*peiling via Kahoot*)
11. Zingen: **Heer wijs mij uw weg (sela)**
12. Bidden – zingen **Opwekking 436**
13. Geloofsbelijdenis zingen: **Gezang 161**
14. Inzameling van de gaven (*diakenen geholpen door...*)Tijdens de collecte zingt de muziekgroep **Gezegend is de Vader (sela)** (*tekst op de beamer svp*)
15. Zingen: **LvdK 293:1,3**
16. Zegen.
*De HERE zegene en behoede u. De HERE doe zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig. De HERE verheffe zijn aangezicht over u en geve u vrede.
Als amen: LvdK 456:3*

Preek voor een Kom-in-de-kerk/jeugddienst
Thema: Hoe rijk maakt geld jou?
GKV en CGK Emmen, 11 november 2018

Intro

11 november is de dag... [dia1]

Hebben jullie al met de lampion gelopen, jongens en meisjes?

Mooi gezongen? Veel opgehaald?

Tja, die tijd hebben jullie gehad, jongelui... Jammer?

Lekkere herinneringen?

Typische traditie eigenlijk, met zo'n lichtje langs de deuren, zingen, en dan wat lekkers krijgen.

Sint Maarten/Sint Martinus. [dia2] Genoemd naar Martinus bisschop van Tours, die leefde heel lang geleden, in de 4e eeuw, maar die we dankzij dat hij heilig is verklaard en een speciale gedenkdag heeft gekregen, nog steeds herinneren. En dan vooral als een goed mens, die omzag naar de arme mensen.

Die na het binnenhalen van de oogst, langs de huizen mochten gaan, om bedelend wat mee te krijgen van de opbrengst.

Arme mensen, bedelen... [dia3]

Arm zijn. Niks hebben...

Daar moet je toch niet aan denken – dat je niks hebt.

Geen huis. Geen kleren. Geen eten... Zelfs geen mobieltje...

Dat je alles bij elkaar moet schrapen, moet bedelen...

Wat zijn we dan – door de bank genomen :-) – rijk hier in Nederland (alhoewel... ik kom daar straks nog even op terug...)

Dat brengt bij de vraag van vanmiddag: [dia4] hoe rijk ben jij?

En [dia5] wat maakt jou eigenlijk rijk? Geld?

Laten we dat even gaan peilen: [dia6] Hoe rijk maakt geld jou? a) wel b) niet c) een beetje

(peiling terug laten komen)

En dan (het is toch anoniem) [dia7] hoeveel verdien je eigenlijk per maand (bruto)?

a) t/m € 1.000 b) € 1.000 t/m € 2.000 c) € 2.000 t/m € 3.000 en d) meer dan € 3.000

(peiling terug laten komen)

Rijk zijn. Geld hebben. Wat betekent dat? Hoe ga je daar als christen mee om in deze tijd?

Wat staat erover in de Bijbel? Wat zegt onze Heer Jezus erover?

Daar gaan we het vanmiddag over hebben.

Laten we nu eerst bidden om de leiding en hulp van de Heilige Geest.

Gebed

Preek deel 1

Volk van God, mensen die God liefheeft,
welkome gast, luisteraar/kijker thuis,

Hoe zit dat eigenlijk: [dia8] kun je als christen wel rijk zijn door veel geld te hebben?
Dat vroeg iemand bij de voorbereiding zich af: kan je dat als christen maken, dat je veel
geld hebt (contant, op de bank, in een dikke auto, een groot huis, vastgoed, aandelen...)
Laten we 's kijken hoe daar hier over gedacht wordt.

Peiling: [dia9] Een christen mag niet veel geld hebben. a) eens b) oneens
(peiling terug laten komen)

En wat doet geld met je? Het spreekwoord is: [dia10] Geld maakt niet gelukkig.
Klopt dat? a) ja dat klopt b) ik ben toch wel gelukkig dat ik geld heb
(peiling terug laten komen)

Is de Bijbel tegen het bezit van geld en goed? Tegen materiele rijkdom?

Dat kun je zo niet zeggen. [dia11]

Denk alleen al aan Abraham of aan Job – die waren beide steenrijk.

Daar worden ze niet om veroordeeld of aangeklaagd.

Nou ja, Job wel, maar dan door de duivel. Die het God min of meer verwijt dat het ook
geen wonder is dat Job zo vroom is, omdat God hem met zoveel rijkdom heeft gezegend.
En uit het vervolg zou je haast denken dat de duivel gelijk heeft, want wat een ellende als
Job alles wordt afgepakt, zelfs zijn kinderen... Vreselijk...

Alleen, aan het eind van het verhaal wordt Job opnieuw gezegend. Hij krijgt weer kinderen,
maar ook heel veel materiele rijkdom, zelfs nog meer dan eerder. [dia12] *De HERE*
zegende Job in zijn latere leven nog meer dan in zijn vroegere... (Job 42:12)

Dus nee, God is niet tegen rijkdom.

In andere wijsheidsliteratuur in de Bijbel lees je: [dia13] *Wanneer een mens geniet van*
rijkdom en bezit, wanneer hem dat door God wordt toegestaan als zijn rechtmatig deel en
hij zich verheugt in alles wat hij moeizaam heeft verworven, is dat een geschenk van God
(Prediker 5:18)

En Jezus zegt zelfs: [dia14] *...maak vrienden met behulp van de valse mammon, opdat jullie*
opgenomen worden in de eeuwige tenten wanneer de mammon er niet meer is.... (Lucas
16:9)

Een bijzondere uitspraak van onze Heer, maar Hij zegt het dan toch maar: doe goede
dingen met je geld! Want met die [dia15] *mammon* wordt in het algemeen
geld/rijkdom/bezit bedoeld. Het had in de tijd van Jezus nog niet perse negatieve
betekenis (daarom staat er dat woordje *valse* bij).

Uit het vervolg blijkt dat het een uitdaging is om op een goede manier met mammon om
te gaan, omdat het juist bij mammon heel gemakkelijk fout gaat. [dia16] *Als jullie*
onbetrouwbaar blijken in de omgang met de valse mammon, wie zal jullie dan werkelijk
belangrijke dingen toevertrouwen? (vers 11) En: Niemand kan twee heren dienen – *jullie*
kunnen niet God dienen en de mammon (vers 13).

Hier legt onze Heer de vinger op de zere plek: [dia17] rijkdom op zich is niet verkeerd,

alleen: het kan maar zo het belangrijkste voor je worden. En dat is niet goed. Dan wordt de mammon vals.

De Bijbel waarschuwt daar duidelijk voor: kijk uit dat materieel rijk zijn niet de plaats van de HERE God gaat innemen, en zo een afgod voor je wordt.

Straks zullen we lezen dat het voor rijke mensen heel moeilijk is het Koninkrijk van God binnen te gaan (Matteus 19).

En de Bijbel laat ook zien wat geld/het verlangen naar geld met je kan doen:

[dia18] *Wie graag rijk wil zijn heeft nooit genoeg. Wie veel heeft wil steeds meer hebben. Ook dat is allemaal zinloos.* (Prediker 5:9)

[dia19] *Wie rijk wil worden, staat bloot aan verleiding, raakt in een valstrik en valt ten prooi aan dwaze en schadelijke begeerten die een mens in het verderf storten en ten onder doen gaan. Want de wortel van alle kwaad is geldzucht. Door zich daaraan over te geven, zijn sommigen van het geloof afgedwaald en hebben ze zichzelf veel leed berokkend.* (1 Timoteus 6:9,10)

Geld kan zo belangrijk worden, dat het je leven gaat beheersen. En dat is fout.

Weet je wat ik een mooi gebed in de Bijbel vind?

Het gebed van Agur (je kunt dat lezen in Spreuken 30)

Hij bidt: [dia20] *Twee dingen vraag ik U, gun ze me zolang ik leef: houd me ver van leugen en bedrog, en maak me niet arm, maar ook niet rijk, voed me slechts met wat ik nodig heb. Want als ik rijk zou zijn, zou ik U wellicht verloochenen (...) en als ik arm zou zijn, zou ik stelen en de naam van God te schande maken.* (30:7-9)

Dat vind ik het mooie van de Bijbel: het is allemaal niet zwart-wit, niet of het een of het andere. Het ligt vaak veel genuanceerder. Het zit er tussenin: maak me niet rijk, maar ook niet arm. Want aan beide zitten risico's.

Ik begrijp heel goed dat je best gelukkig bent met geld. Want als je helemaal niks te makken hebt, da's niet fijn. Arm zijn kan een grote ellende zijn.

En vergis je niet: ook hier in Emmen komt nu nog steeds armoede voor. [dia21] Dit bericht stond van de week in de krant.

Als je pech hebt met werk of gezondheid, als je moeite hebt met lezen en allemaal formulieren invullen, als je je in de schulden steekt om toch dingen te hebben die je eigenlijk niet kan betalen – dan sta je maar zo rood...

Goed dat hier aandacht voor is. In de kerk, door de diakenen. Maar ook door de burgerlijke gemeente. Schuldhulpmaatjes bijvoorbeeld kunnen heel veel goed doen.

Nee, gelukkig is het door God niet verboden om geld te hebben.

Geld heb je in dit leven gewoon nodig. En als je genoeg geld hebt kun je – terecht – heel gelukkig zijn.

Tegelijk bleek [dia22] deze week weer uit een onderzoek dat het absoluut niet zo is dat *hoe meer* geld je hebt, *hoe gelukkiger* je bent. Het was eerder andersom: hoe hoger een inkomen, hoe ongelukkiger mensen zich voelden. [dia23] *"Hogere werkstress, het voortdurend verlangen naar nog meer, in combinatie met minder goede vriendschappen maken het groepje met de grootste inkomens toch weer ontevredener."*

Daarom is dat evenwicht uit dat gebed van Agur zo goed, die balans: *maak me niet arm*

maar ook niet rijk...

Rijk zijn is een risico: [dia24] Geld kan een god voor je worden.

En [dia25] geld kan er voor zorgen dat je denkt dat je de echte God niet meer nodig hebt.

Daarom hoop ik, jongelui, dat niet *geld* je rijk en gelukkig maakt, [dia26] maar dat het *geloof* in Jezus Christus als jouw Heer en Redder je rijk en gelukkig maakt.

Rijk: dat je leven mag van genade (1 Koriniers 1:5).

Echt rijk, omdat je weet dat de liefde van God die Hij jou wil geven in Jezus Christus geweldig is en dat niemand dat van je kan afpakken.

Je kunt qua geld rijk zijn, maar arm als het gaat om zin en houvast in je leven.

En tegelijk kun je als het om geld gaat arm zijn, maar in geloof heel rijk!

En echt – daar kom je veel verder mee. Want geld en goed vergaat, is betrekkelijk, kan je niet meenemen, daar heb je niks aan als je sterft, voor de eeuwigheid...

[dia27] Geld redt je niet. Geloof wel!

Laten we nu gaan lezen in de Bijbel, Matteus 19:16-30

Zingen: Opwekking 544

Preek deel 2

We zeiden: [dia29] het is een opdracht van onze Heer om goede dingen met je geld te doen.

Lukt jou dat? Welke goede dingen doe jij met je geld?

In het Oude Testament wordt [dia30] *de tiende* als regel gegeven. De tiende betekent dat je van al je bezit een tiende deel (10%) aan de dienst voor de HERE en de naaste geeft.

Lukt jou dat?

Laten we dat 's even gaan peilen: [dia31] De tiende uit de Bijbel a) daar kom ik wel zo ongeveer aan met wat ik geef aan de kerk en goede doelen b) dat haal ik echt niet

(peiling even terug laten komen)

Een andere vraag is natuurlijk of een ander zich met jouw geld mag bemoeien?

Peiling: [dia32] Jezus gaat over mijn geld a) ja dat is zo b) nee daar ga ik zelf over

(peiling even terug laten komen)

Nog even over die tiende uit het Oude Testament. Waar was die voor? [dia33]

Die was voor de levieten, die zelf geen grondgebied hadden, maar wel moesten leven.

Maar ook zijzelf moesten van die tiende die zij kregen weer een tiende aan de HERE offeren. (Numeri 18, Deuteronomium 14.)

In Deuteronomium 14:23 ontdek je dat die tiende nog een functie had: [dia34] *Zo leert u steeds opnieuw te leven in ontzag voor de HEER, uw God.*

Het is een belangrijk gegeven in de Bijbel [dia35] dat je beseft dat alles wat je hebt gekregen is. Sterker: dat alles wat jij hebt niet jouw bezit is maar dat van God.

Het is daarom geen wonder dat de eerste christelijke gemeente dat uitdroeg.

In Handelingen 2:44,45 lees je: [dia36] *Allen die het geloof hadden aanvaard bleven bijeen en hadden alles gemeenschappelijk. Ze verkochten al hun bezittingen en verdeelden de*

opbrengst onder degene die iets nodig hadden.

Daar ging een heel sterk getuigenis voor het evangelie vanuit: veel mensen kwamen tot geloof in Jezus Christus en wilden bij zijn delende gemeenschap horen.

Maar helaas ging het ook gelijk weer mis: Ananias en Safira wilden ook scoren door land te verkopen, maar hielden tegelijk iets voor zichzelf achter. En nu was dat het probleem niet (dat ze zelf iets hielden), maar wel dat ze *net deden alsof* ze alles hadden gegeven.

Daar zitten belangrijke lessen voor ons nu.

Als eerste zou ik willen zeggen [dia37] **dat die tiende voor ons nu niet meer verplicht is.**

Ook in dat opzicht heeft Jezus de wet vervuld. Voor volgelingen van Hem gelden geen strikte regels die blindelings opgevolgd moeten worden.

Je zou kunnen zeggen: God wil [dia38] geen 10% meer, maar [dia39] 100%.

God wil je helemaal! Alles! God wil geen [dia40] offergave meer, maar overgave.

Maar je moet natuurlijk ook leven. En dingen betalen voor je levensonderhoud.

En dat is zo mooi: God geeft ons verantwoordelijkheid. Dat we zelf nadenken. Dat we zelf, uit eigen beweging geven. Dat we ons hart laten spreken. Dat we, in navolging van Jezus, goed doen, barmhartig zijn. En dan niet karig, zünig, met pijn in het hart, nee: royaal en blij en dankbaar.

Zoals in 2 Korintiërs 9:7 staat: [dia41] *Laat ieder zoveel geven als hij/zij zelf besloten heeft, zonder tegenzin of dwang, want God heeft lief wie blijmoedig geeft.*

Je kent misschien dat verhaal dat Jezus bij de ingang van de tempel staat en ziet dat een [dia42] arme vrouw een paar centen in de offerkist gooit. Toch, zegt Jezus, heeft zij meer gegeven dan een rijke die er een briefje van 1000 ingooit. Want die rijke geeft van zijn rijkdom (maar houdt nog een heleboel over voor zichzelf), maar die arme vrouw geeft alles wat ze heeft (Marcus 12).

Daarin zie je dat je als gelovige ook vertrouwen mag hebben, vertrouwen in God en zijn goede zorg. Zoals dat lied zegt: *Zoek eerst het Koninkrijk van God, en al het andere zal u geschonken worden.*

Die tiende wijst daarom voor ons op z'n hoogst nog een richting, maar laat wat je geeft gerust veel meer zijn.

En tegelijk: als het niet anders kan mag het ook gerust minder zijn.

Want, staat in 2 Korintiërs (als het over een collecte gaat): [dia43] *Als u bereid bent mee te doen, wordt niet verwacht dat u geeft van wat u niet hebt (...) Het is niet de bedoeling dat u door anderen te helpen zelf in moeilijkheden raakt. Er moet evenwicht zijn.* (9:12,13)

Daar heb je het weer: dat evenwicht!

Als tweede les zou ik willen noemen **dat het heel belangrijk is [dia44] hoe we geven**, niet allereerst *wat* of *hoeveel*, maar *hoe* we het geven, met welke gezindheid, met welke bedoeling/houding.

Als je net als Ananias en Safira ermee wilt scoren bij de mensen – alsjeblieft stop er dan maar mee. Vreselijk al die bordjes aan de muur in een of ander goededoelenhuis van allemaal brave gulle gevers die toch wel graag willen dat anderen zien dat zij gegeven hebben en liefst nog hoeveel...

Ook daarover zegt onze Heer Jezus iets: [dia45] *Als je arme mensen geld geeft, laat dat dan niet aan iedereen weten. Schijnheilige mensen doen dat wel. Zij vertellen aan iedereen in de synagoge en op straat hoe goed ze zijn. Want ze willen dat de mensen goede dingen over hen zeggen. (...) Houd het geheim als je geld geeft aan arme mensen. Je linkerhand mag zelfs niet merken dat je rechterhand iets geeft.* (Matteus 6:2,3 BGT)

Geef royaal, [dia46] geef mild, uit liefde en dankbaarheid, in het besef dat jij ook zelf alles wat je hebt, gekregen hebt.

En weet je: [dia47] van geven word je blij. Niet van *hebben* word je gelukkig, maar van *geven* word je gelukkig!

In Handelingen 20:35 kun je lezen: [dia48] *In alles heb ik u getoond dat u de zwakken zo, door hard te werken, moet steunen, indachtig de woorden van de Heer Jezus, die immers gezegd heeft: "Geven maakt gelukkiger dan ontvangen."*

Amen [dia49]